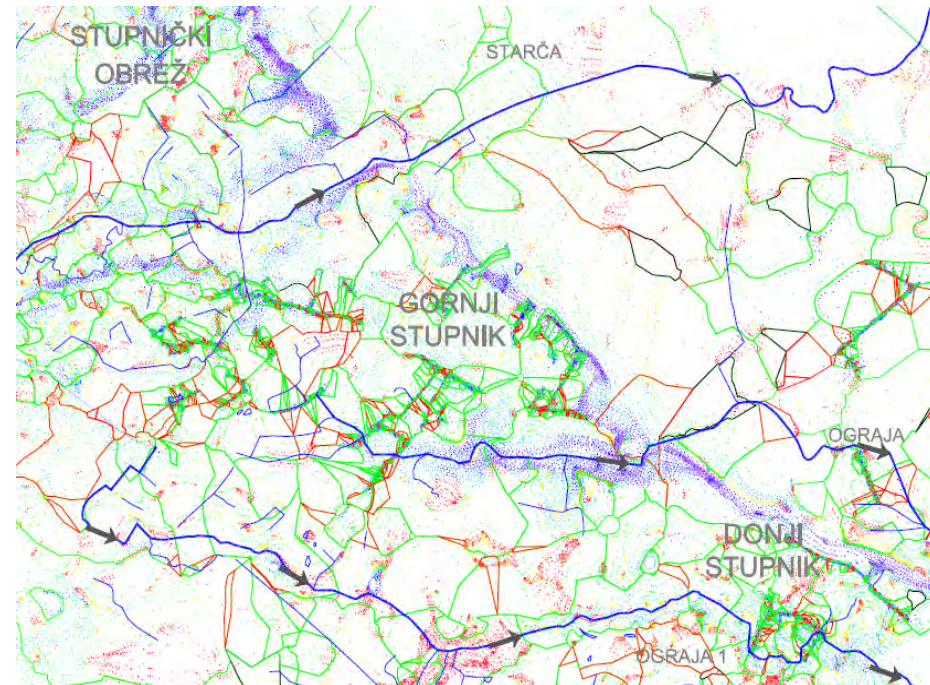
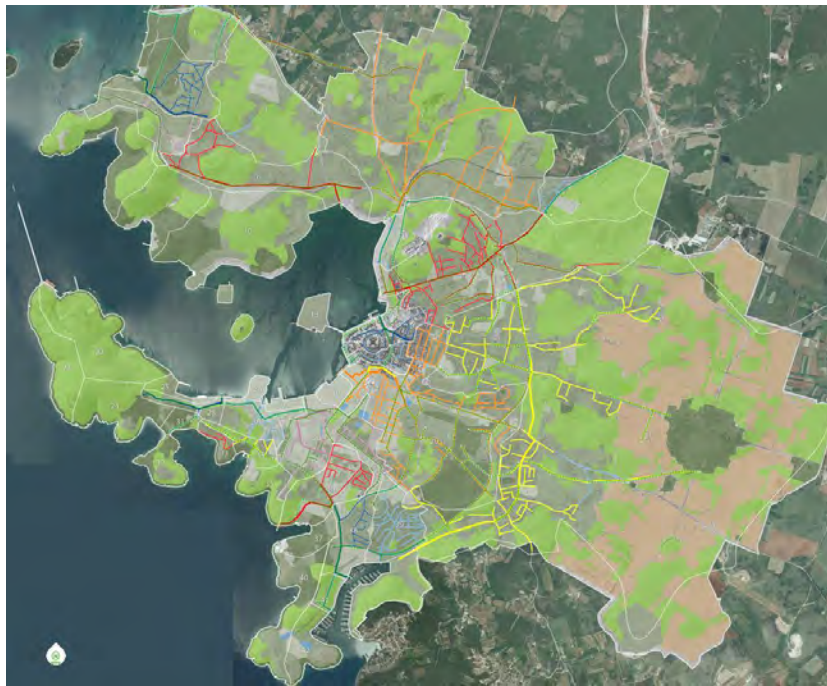

GREEN-BLUE INFRASTRUKTURA HRVATSKA

primjeri Grad Pula, Grad Rovinj, Općina Stupnik, Sesvete, Grad
Vodice - priprema

STARUM

INTEGRALNI PRISTUP

Što je integralni pristup odvodnji oborinskih i površinskih voda?

Integralni pristup podrazumijeva način upravljanja i rješavanja problematike oborinske odvodnje na inovativan način koristeći mikrosustave odvodnje na nivou sliva, uz usporavanje, retencioniranje, infiltriranje, maksimalno koristeći prirodne načine odvodnje i otjecanja sa sliva.

“Rješenja moraju sadržavati funkcionalnost, uporabnu, estetsku i ekonomsku vrijednost”

“Rješenja moraju biti donošena u multidisciplinarnom timu urbanog planiranja, dizajna, krajobrazne arhitekture i upravljanja vodama.”

RAZLIKE u pristupu odvodnji

KLASIČAN SUSTAV ODVODNJE

Uže opredijeljenje rada samo na nivou kanalizacije

Rješavanje problema kada oni već postanu gorući (poplave ili suše)

Isključivo inženjerski pristup

Zaštita vlasništva – odvesti što dalje i što brže od parcele i izgradnje

Isključivo vođenje kroz cijevi

INTEGRALNI SUSTAV ODVODNJE

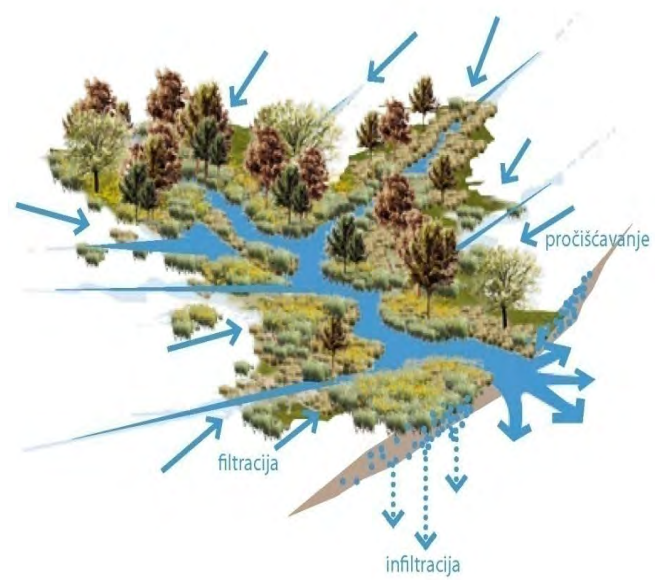
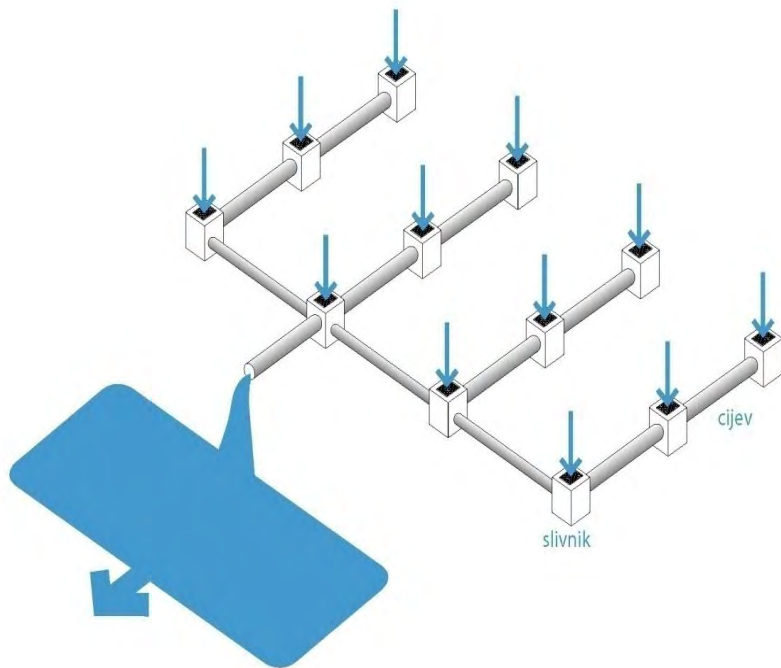
Širi vidik rada na nivou ekosustava

Prevencija problema u prostoru

Interdisciplinarnost tima koji će riješavati sustav odvodnje

Zaštita ne samo vlasništva već i prostornih resursa

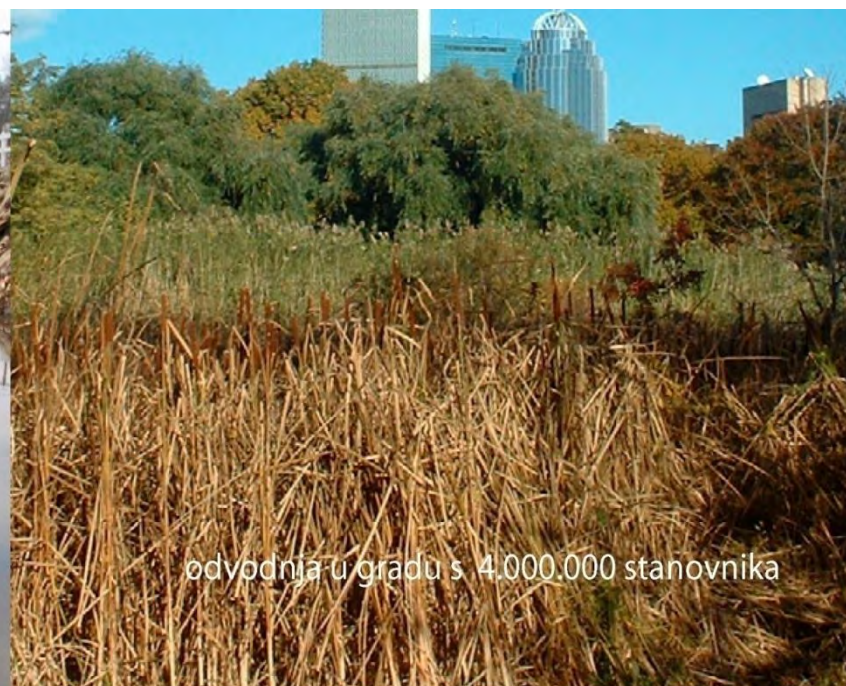
Oborinske i površinske vode integriraju se u namjenu prostora

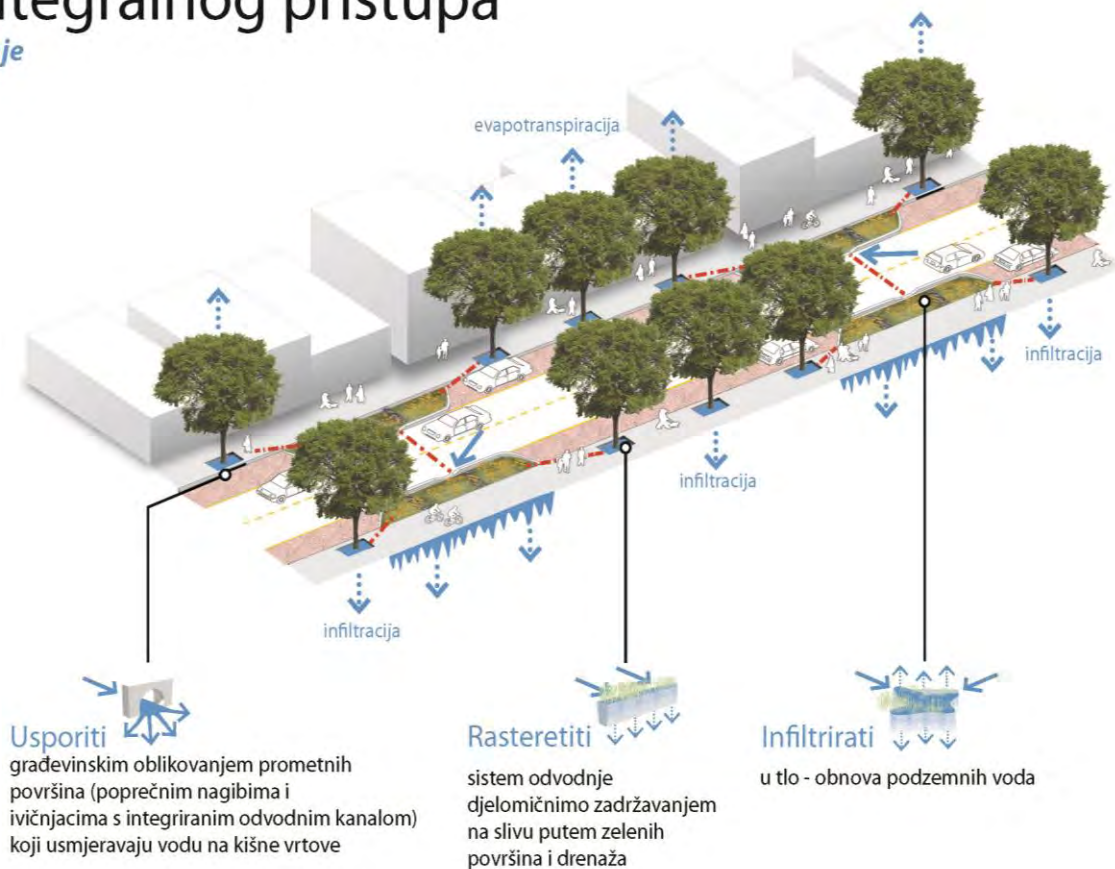
odvodnja u naselju s 8.000 stanovnika

odvodnja u gradu s 4.000.000 stanovnika

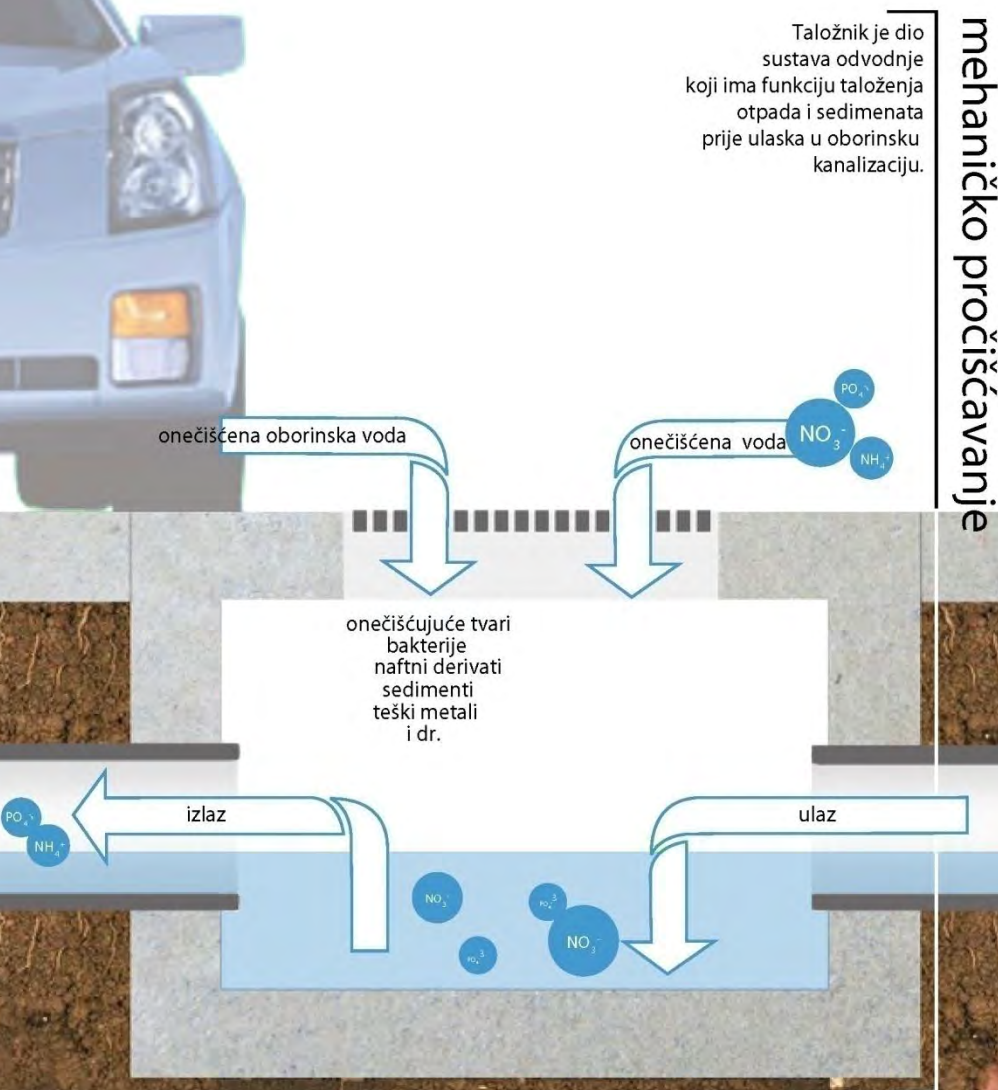
Mogućnosti integralnog pristupa

Smanjiti otjecanje i povećati infiltriranje

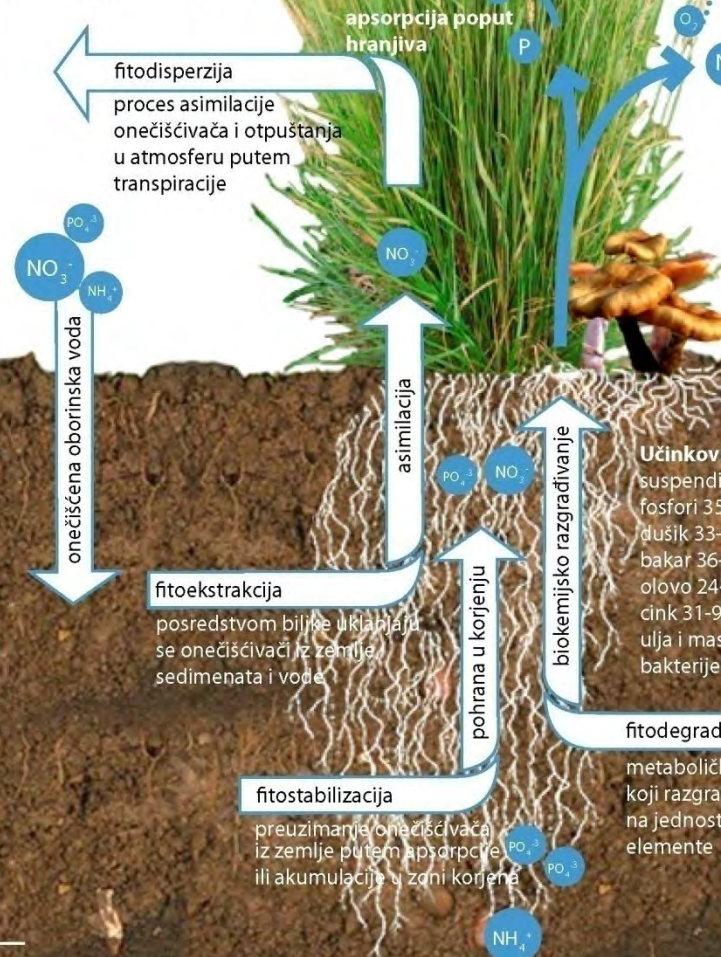
tradicionalni pristup

integralni pristup

biološko pročišćavanje

Fitoremedijacija je tip sanacije onečišćenog tla, vode i zraka koristeći biljke koje zadržavaju, razgrađuju ili eliminiraju onečišćivače.

WSUD PRINCIPI ODVODNJE

- Filtriranje onečišćujućih tvari
- Omogućavanje taloženja sedimenata kontroliranjem brzine protoka vode
- Ozelenjavanje grada i
- Ublažavanje utjecaja na urbane toplinske otoke osiguravajući više vegetacije koja hladi gradsku sredinu kroz evapotranspiraciju i ostale činitelje

DODANE VRIJEDNOSTI OZELENJAVANJA GRADSKIH PROSTORA

CO₂ je glavni izvor onečišćenja koji ulazi u močvare, potoke, jezera i mora. Zdrava stabla mogu smanjiti količinu otjecanja i onečišćujućih tvari u primanju vode. Prva pogodnost je količina oborina koja uopće ne dopire do tla jer se isparava iz krošnje. Kao rezultat toga, količina otjecanja je smanjena i vrijeme vršnog toka je odgođeno. Drveće štiti kvalitetu vode znatno smanjujući otjecanje tijekom malih događaja oborina a koji su odgovorni za većinu onečišćenja.

Zaštita energije

Drveće štedi energiju za grijanje i hlađenje zasjenjenjem zgrada, snižavanjem ljetnih temperatura i smanjenjem vjetrova. Sekundarne koristi od očuvanja energije su smanjena potrošnja vode i smanjena emisija onečišćujućih tvari u elektranama.

Uklanjanje onečišćenja zraka

Zagađenje zraka ozbiljna je ugroženost mnogim gradskim stanovnicima, uzrokujući astmu, kašalj, glavobolje, dišne i srčane bolesti te rak. Urbane šume pružaju šest glavnih prednosti kvalitete zraka:

Apsorbiraju plinovite zagađivače (npr. O₃, dušikov dioksid [NO₂] i sumporni dioksid [SO₂]) kroz površine listova.

Apsorbiraju prašinu, pepeo, pelud, dim
Oslobađaju kisik kroz fotosintezu

Prenose površine vode i sjene, što snižava temperaturu zraka, čime se smanjuju razine O₃.

Smanjuju potrošnju energije, što smanjuje emisije onečišćujućih tvari iz elektran, uključujući NO₂, SO₂, PM₁₀ i hlapive organske spojeve (VOC).

DODANE VRIJEDNOSTI OZELENJAVANJA GRADSKIH PROSTORA

Pohranjuju ugljični dioksid

Globalne temperature povećane su od kraja 19. stoljeća, s velikim toplim razdobljima od 1910. do 1945. i od 1976. do danas. Ljudske aktivnosti, prije svega potrošnja fosilnih goriva, dodaju staklenički plinovi u atmosferu. Urbane šume prepoznate su kao važna skladišta za ugljični dioksid (CO₂), primarni staklenički plin.

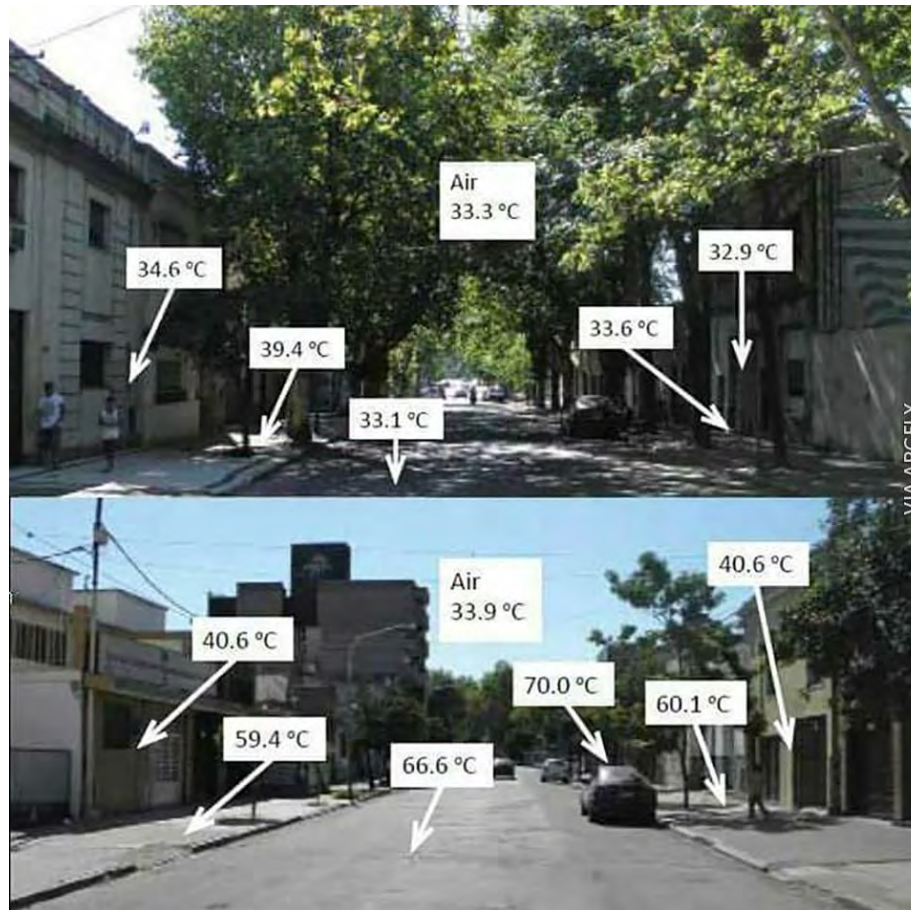
Urbane šume mogu smanjiti atmosferski CO₂ na dva načina:

Stabla izravno izdvajaju CO₂ u stabljici dok rastu i koji ostaje u njima

Drveće u blizini zgrada može smanjiti potražnju za grijanjem i klimatizacijom, čime se smanjuju emisije povezane s proizvodnjom energije.

Smanjuju emisije ugljikovodika isparavanja i stvaranje O₃ zasjenjenjem popločenih površina i parkiranih automobila.

GRAD PULA

IDEJNI KONCEPT ODVODNJE GRADA

Konceptualna karta sustava odvodnje u gradu Puli napravljena je primjenom višekriterijske analize s cjelovitim pristupom i nadopunjavanjem svih dobivenih rezultata. Karta prikazuje idejni koncept sustava odvodnje grada Pule s potencijalnim zelenim površinama i zelenim koridorima. Karta također predstavlja najproblematičnija područja (siva boja) gdje će se, osim krajobraza i urbanističkih rješenja koja podrazumijevaju samo podjelu sustava, morati poduzeti i druge mjere zaštite od poplava u gradu.

NAZOROVA ULICA - PULA

NAZOROVA ULICA - PULA

NAZOROVA ULICA - PULA

Predviđene su 4 retencije, svaka napravljena na drugačiji način – ovisno o uvjetima in-situ (upojna s preljevom, s geomembranom, s dodatnom podzemnom retencijom i infiltracijska).

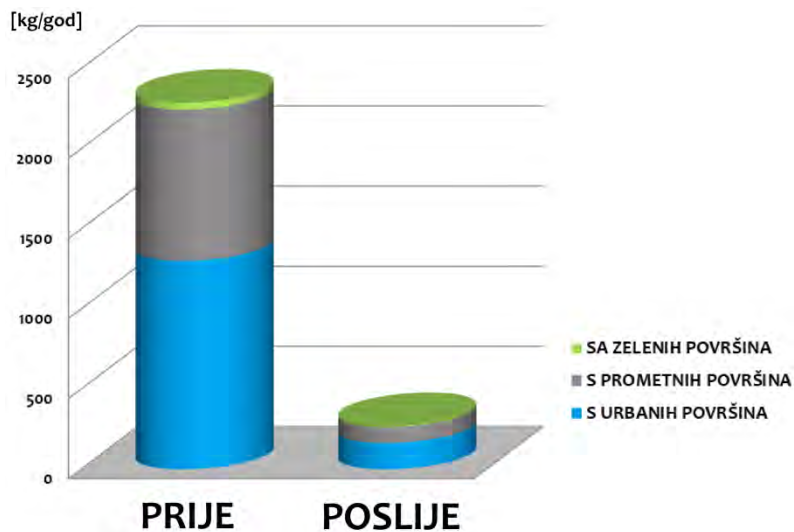

UŠTEDE

KLASIČAN SUSTAV ODVODNJE	WSUD SUSTAV ODVODNJE
cjevovod sa slivnicima	cjevovod s kišnim vrtovima i rešetkama
86-129 slivnika	3 kišna vrta V = 500 m ³ , 3 rešetke, infiltracijski jarak, perforirani rubnjaci
cjevovod Ø400-700 dužine 575 m	cjevovod Ø250-400 dužine 408 m
nizvodno potrebno zbrinuti 606 l/s	nizvodno potrebno zbrinuti 206 l/s
zapuštene urbane površine	uređene zelene površine
plavljenje nizvodno	spriječeno plavljenje nizvodno
bez utjecaja na socijalnu i estetsku komponentu	ekonomski, estetski i ekološko pozitivan utjecaj na nivou cijelog ekosustava
cijena: 1.600.000,00 kn	cijena: 1.300.000,00 kn

Dodatnom sadnjom 23 stabala lipe smanjio se još:

CO₂ 690 kg/god
PM₁₀ 2576 gr/god
O₃ 368 gr/god
NO₂ 207 gr/god
SO₂ 13 gr/god

GRADSKA OBILAZNICA PULA

Preskup klasičan sustav odvodnje

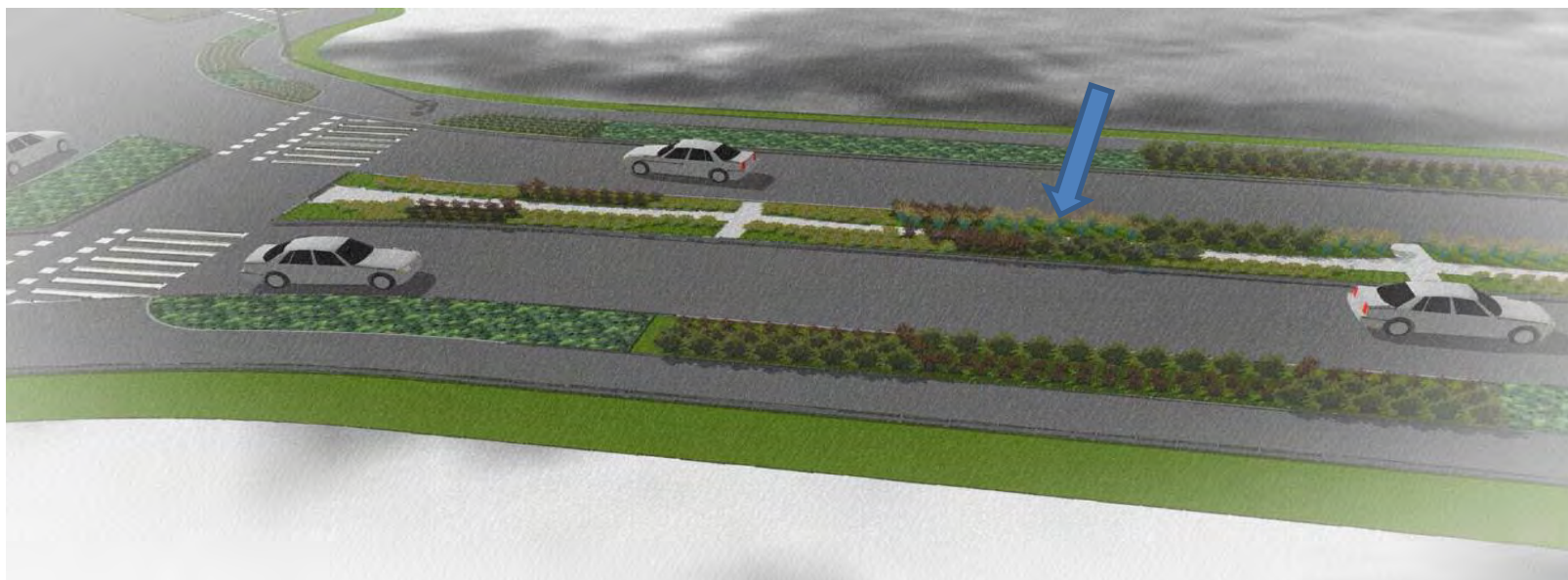

Retencioniranje vrha hidrograma

Neupotreblijve
zelene površine

Postojeća obilaznica

Skupljanje vode s prometnih površina

Pročišćavanje

Retencioniranje, infiltracija

Rekonstrukcija

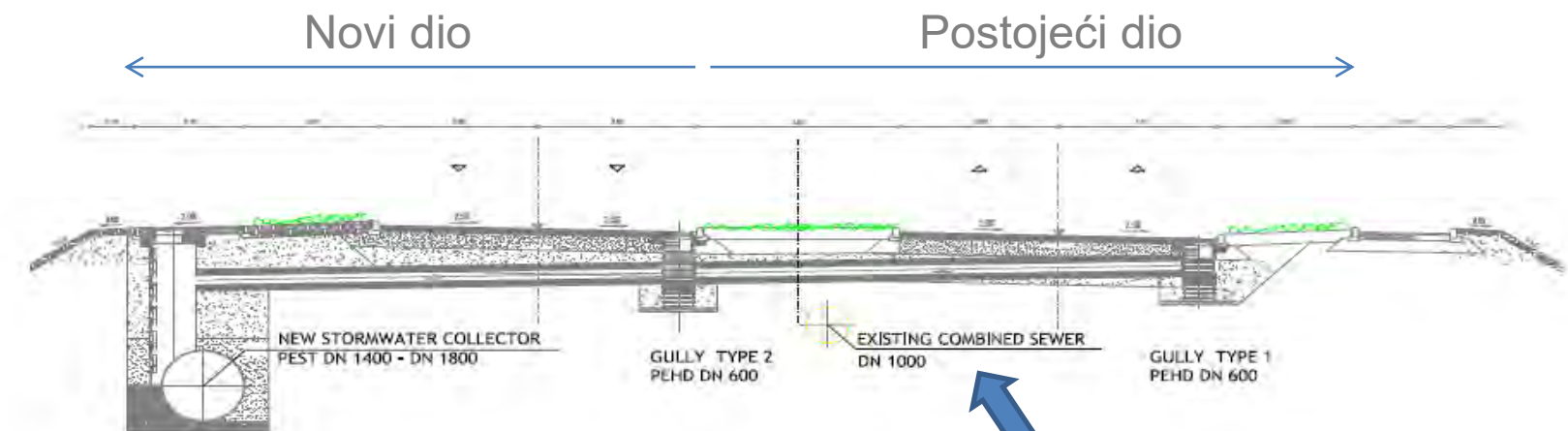
Skupljanje vode s okolnih ulica

Pročišćavanje

Retencioniranje

Duboki iskopi
Veliki profili cijevi

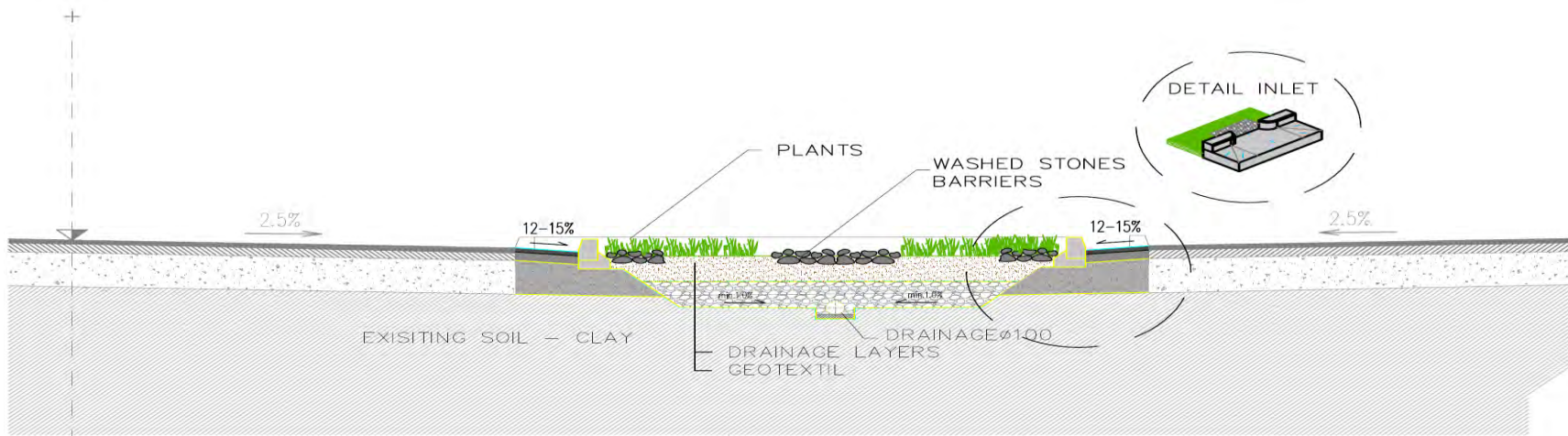
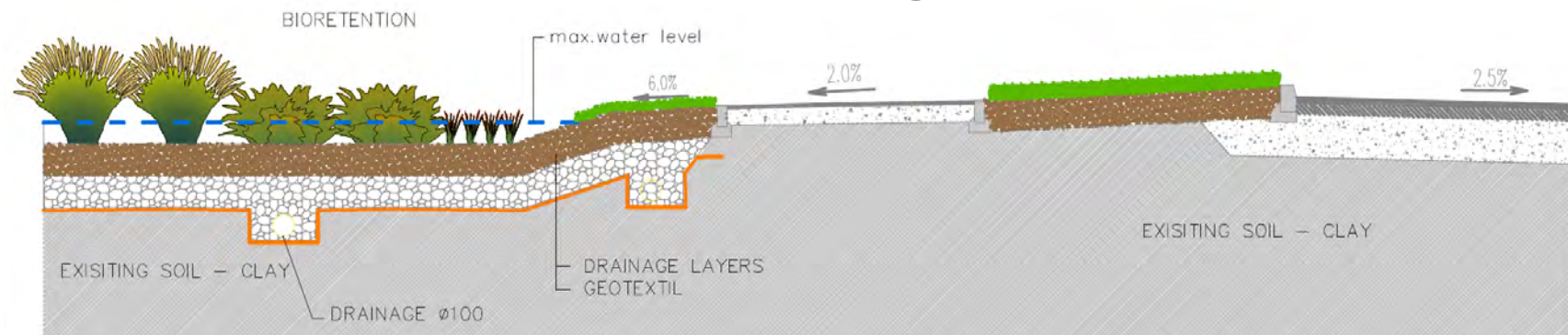
Postojeća mješovita kanalizacija

Klasičan pristup : “as soon as possible”

REKONSTRUKCIJA

WSUD: “Slow the flow”

WSUD: Rješavanje odvodnje “in situ”

UŠTEDE

KLASIČAN SUSTAV ODVODNJE	WSUD SUSTAV ODVODNJE
cjevovod sa slivnicima	drenažni cjevovod s kišnim vrtovima i infiltracijskim jarcima
min 230 slivnika, 3 separatora i kišni preljev	5 kišnih vrtova i infiltracijski jarci $V = 1550 \text{ m}^3$ + pročišćavanje u zelenim površinama
cjevovod Ø350-1800 (zadnja dionica AB kanal 2100x1400) dužine 3902,06 m	drenažni cjevovod Ø100 mm dužine 1775,1 m
dubine iskopa 2,41 - 6,5 m	dubine iskopa u zelenim pojasevima do 1,5 m
nizvodno potrebno zbrinuti 9191,11 l/s	nizvodno potrebno zbrinuti 500 l/s
zelene površine u razdjelnom pojasu i unutar rotora	uređene zelene površine u razdjelnom pojasu, rotoru i okolnim površinama
plavljenje nizvodno	spriječeno plavljenje nizvodno
bez utjecaja na socijalnu i estetsku komponentu, velika investicija i održavanje	ekonomski, estetski i ekološko pozitivan utjecaj na nivou cijelog ekosustava
cijena: 58.000.000,00 kn bez krajobraznog uređenja	cijena: 8.000.000,00 kn s krajobraznim uređenjem

IZGRADNJA

BIORETENCIJA U SREDIŠNJEM POJASU

TRG KRALJA TOMISLAVA

PROJETKNO RJEŠENJE

Rain gardens
with detention

IZGRADNJA

IZGRADNJA

IZGRADNJA

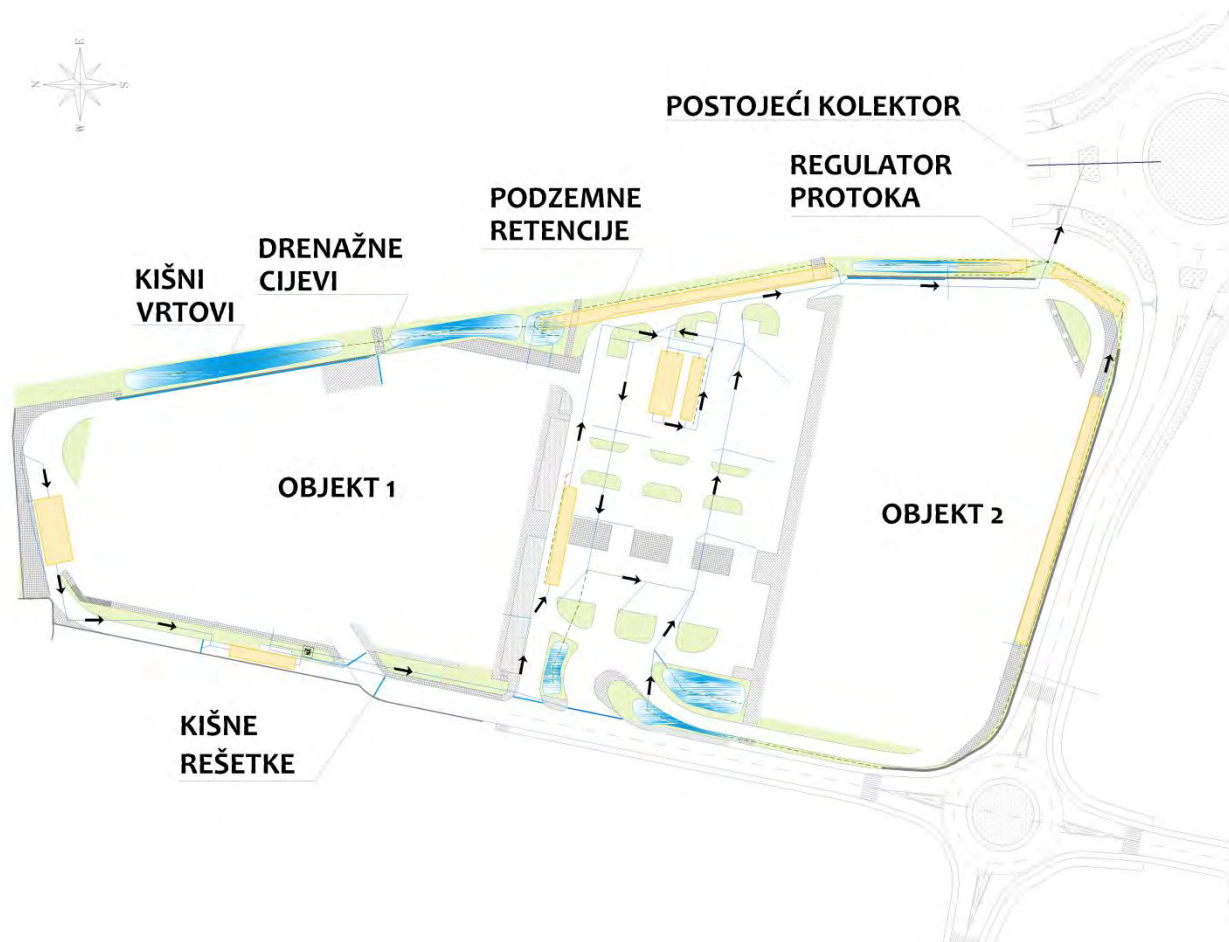

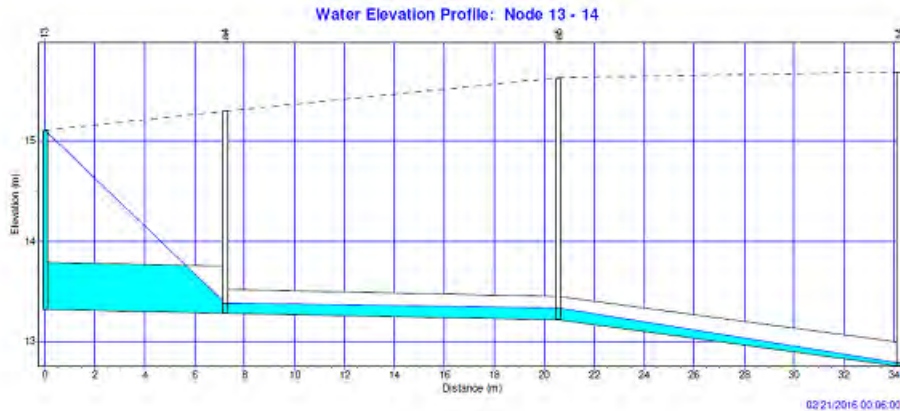
1 SAT NAKON PP 5 G. – 10 MIN

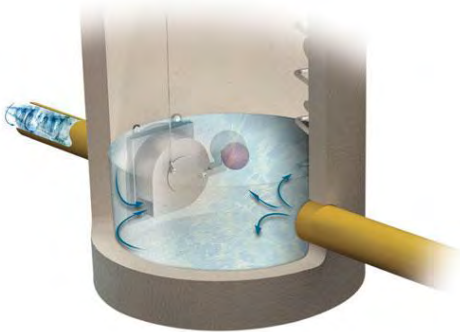
INTERSPAR

INTERSPAR

Na izlazu iz sustava ugrađen je regulator protoka koji radi na principu razlike tlakova u mreži, a ispušta količinu od 20 l/s.

Flow controller

Detentions

Na izlazima podtlačnog sustava s krovova objekata predviđeni su spojevi cjevovoda na podzemne retencije. Polusvodaste podzmene retencije, s mogućnošću podnošenja pritiska teškog prometnog opterećenja, zajedno sa drenažnim slojevima i kišnim vrtovima omogućuju retencioniranje 1928 m³ vode. Nakon retencioniranja i prolaska vodnog vala voda se kontrolirano ispušta u postojeći sustav odvodnje gradske obilaznice.

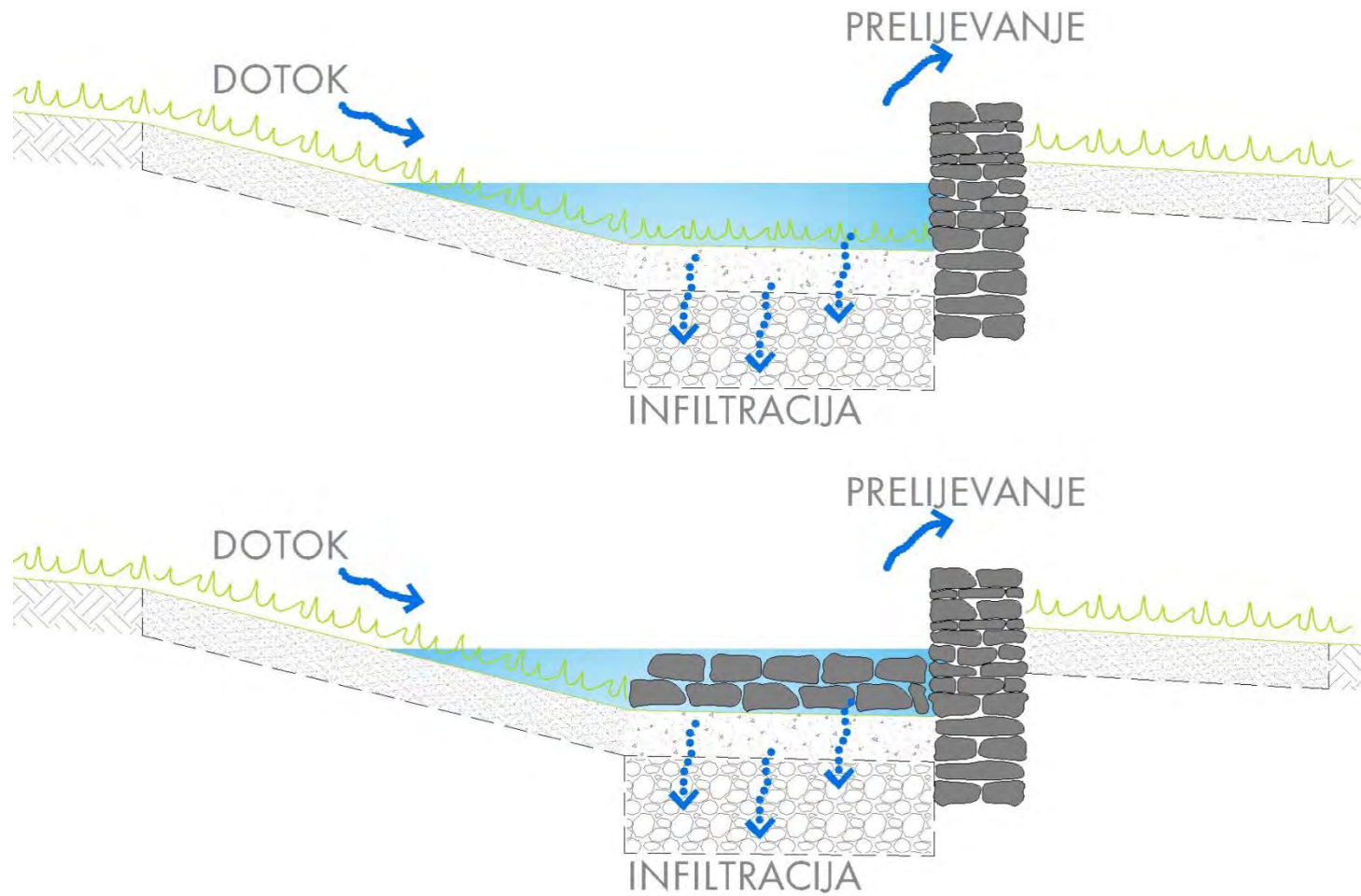
INTERSPAR

LOŠINJSKA ULICA

LOŠINJSKA ULICA - PULA

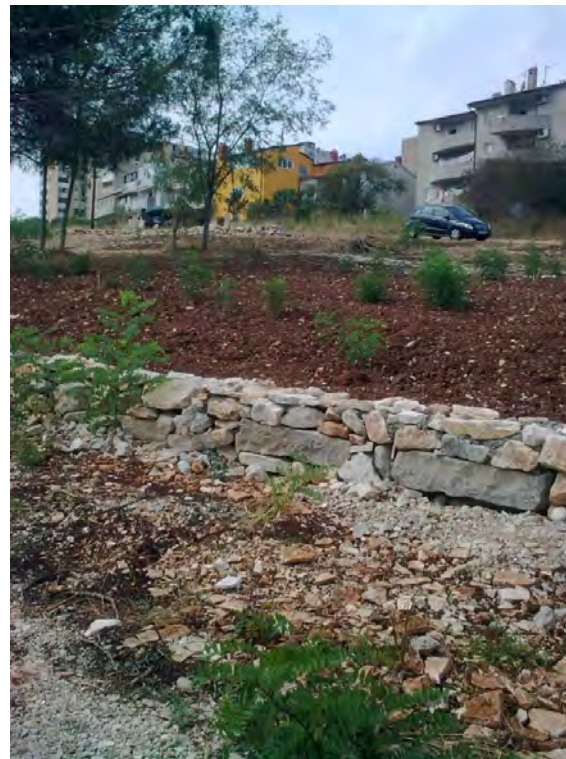

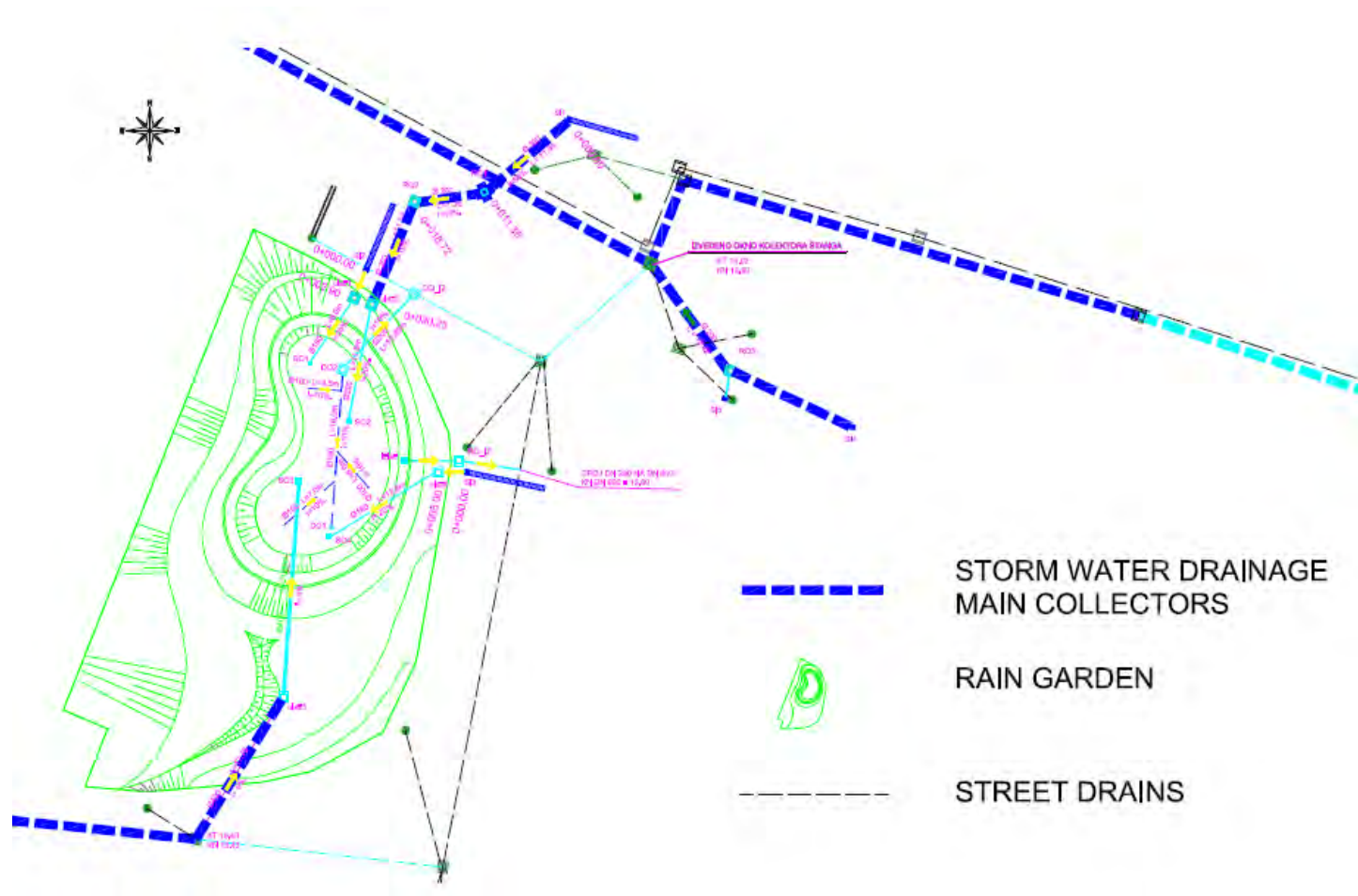
LOŠINJSKA ULICA - PULA

LOŠINJSKA ULICA

GOSPODARSKA ZONA ŠTANGA - ROVINJ

ŠTANGA ROVINJ – PRIJE SADNJE

ŠTANGA ROVINJ – 1 SAT NAKON PLJUSKA

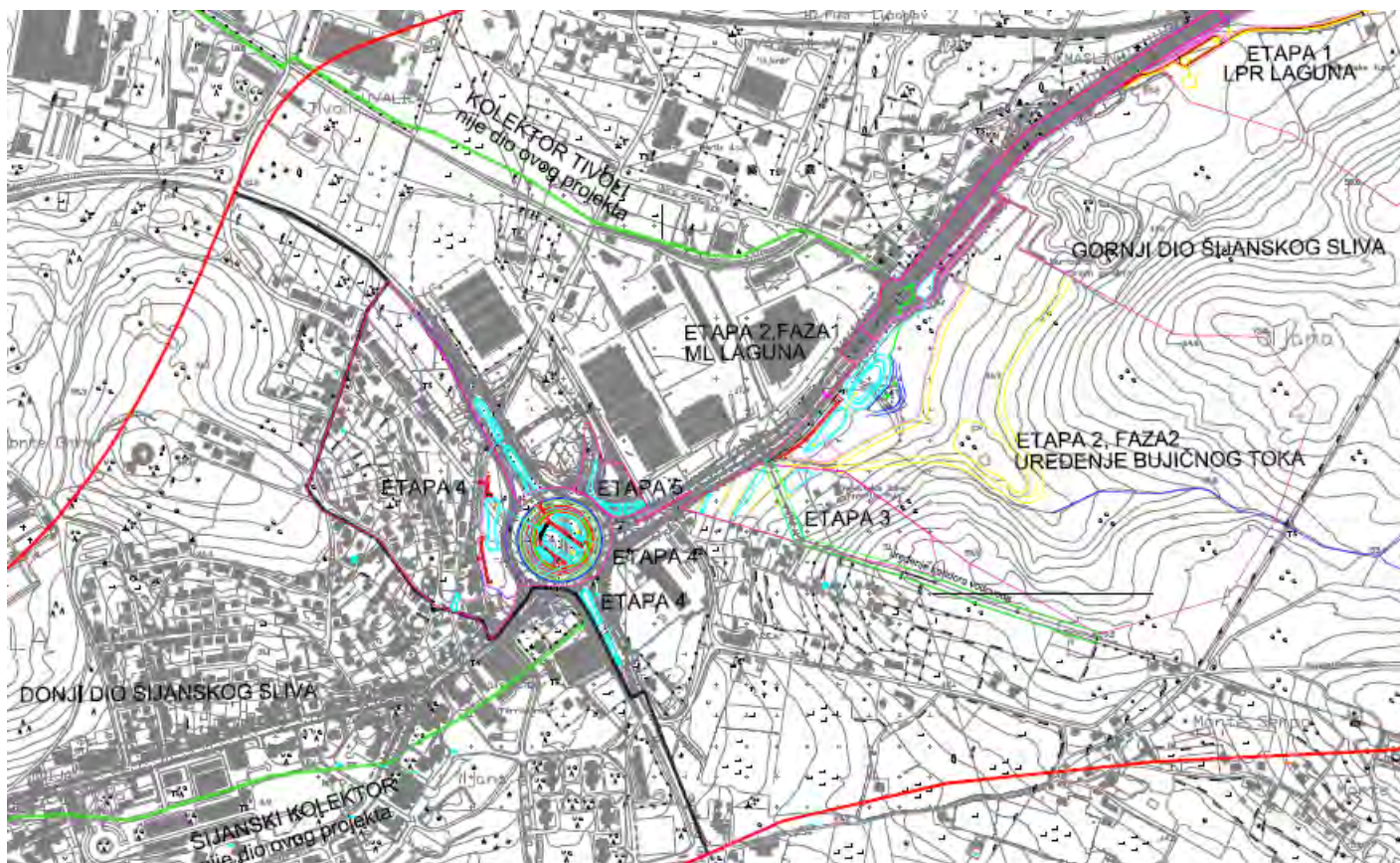

ŠIJANSKI SLIV PULA

ŠIJANSKI SLIV PULA

Odvodnja sliva – cca 200 ha

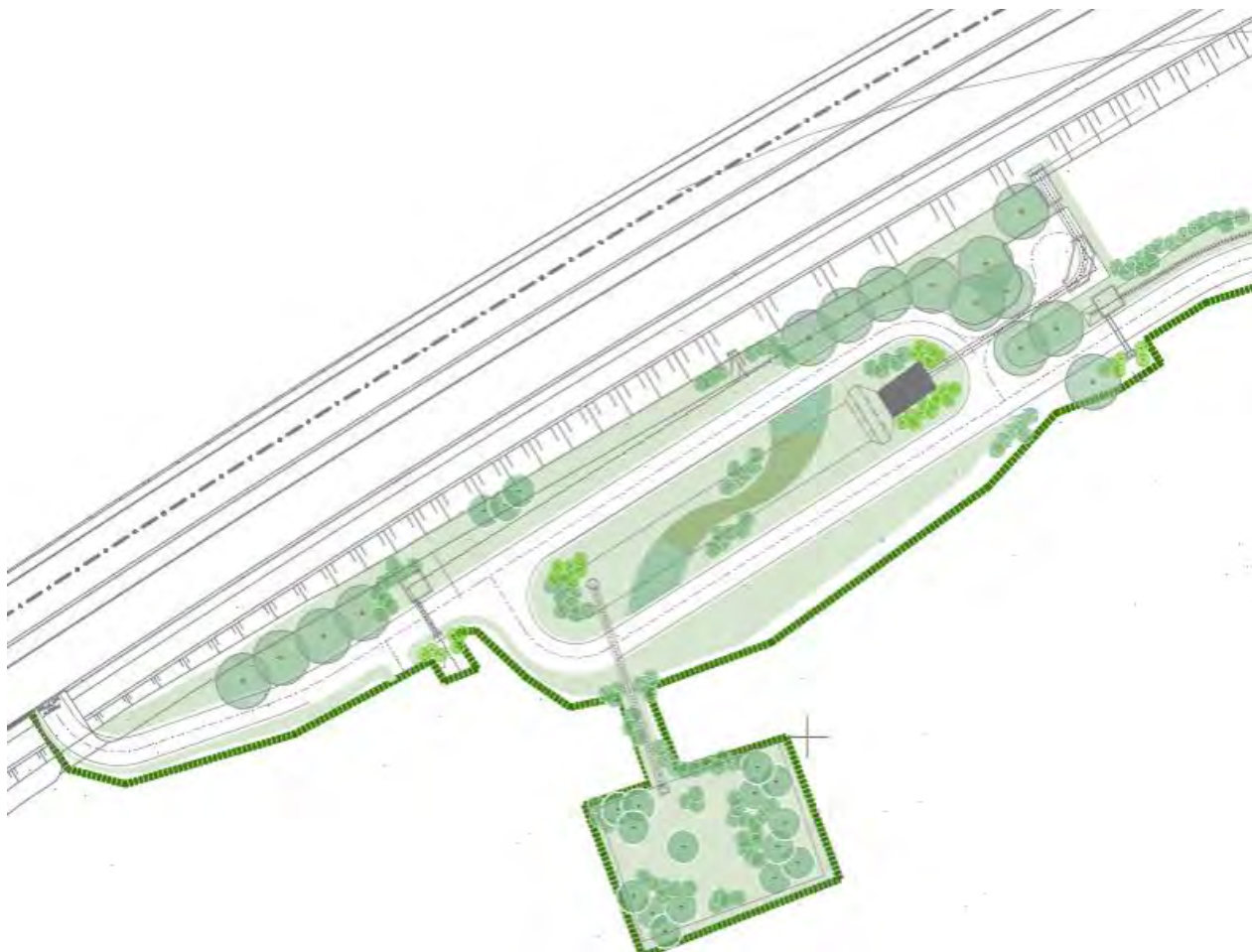

ŠIJANSKI SLIV - IZGRADNJA

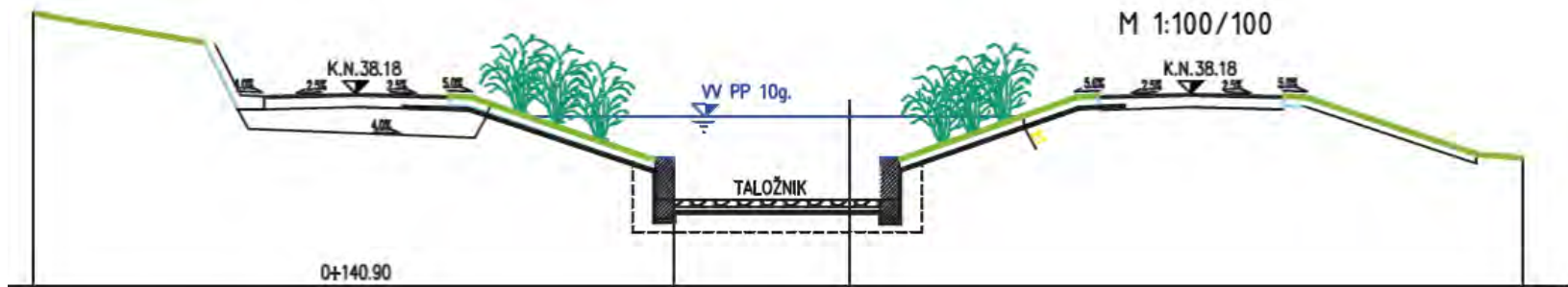

LAGUNA U GORNJEM DIJELU ŠIJANSKOG SLIVA ODVODNJA DC 66

PRESJEK KROZ LAGUNU – ŠIJANSKI SLIV

POPREČNI PRESJEK KROZ LAGUNU

zatravnjivanje
razastiranje 15 cm plodne zemlje
na prostoru lagune plodna zemlja predviđena je građevinskim projektom

KRAJOBRAZNO UREĐENJE – 5. ETAPA

ŠIJANSKI SLIV - BIORETENCIJE

ŠIJANSKI SLIV – KRAJOBRAZNO UREĐENJE

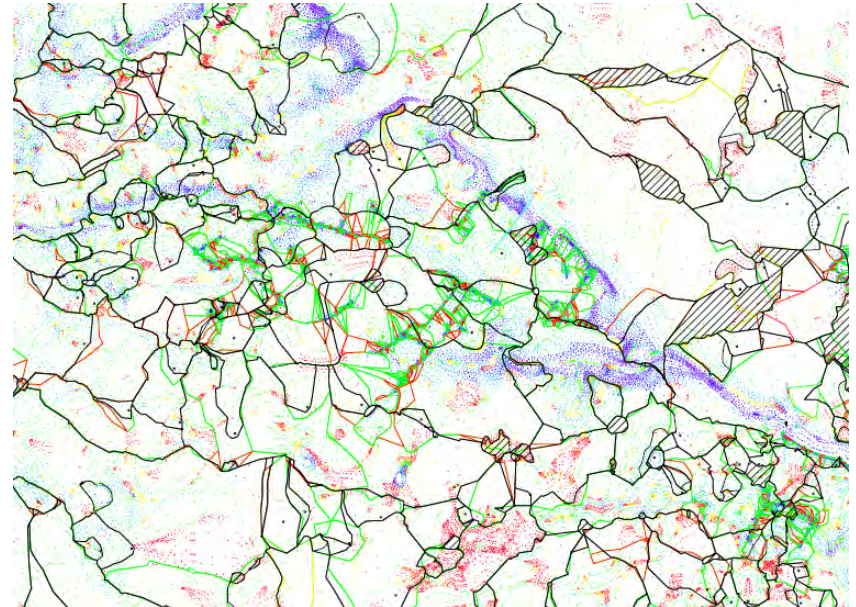
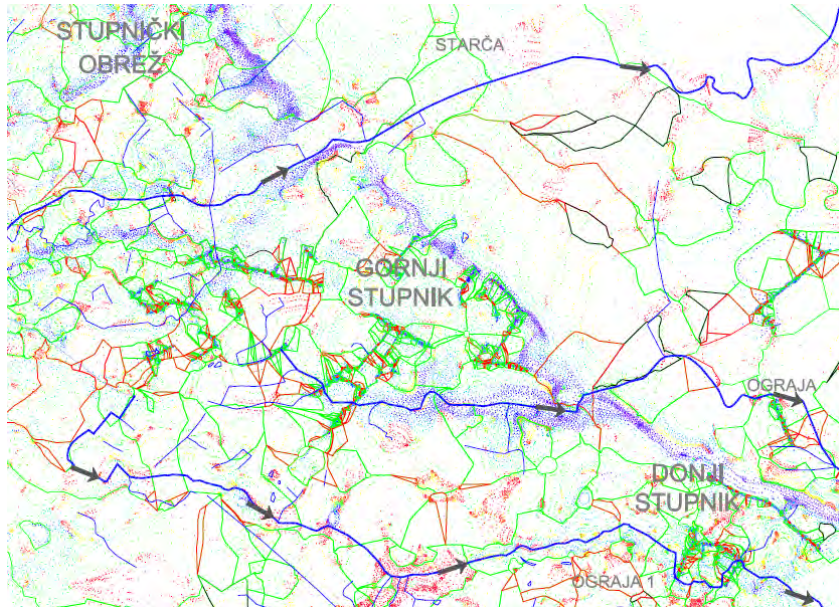

ŠIJANSKI SLIV – KRAJOBRAZNO UREĐENJE

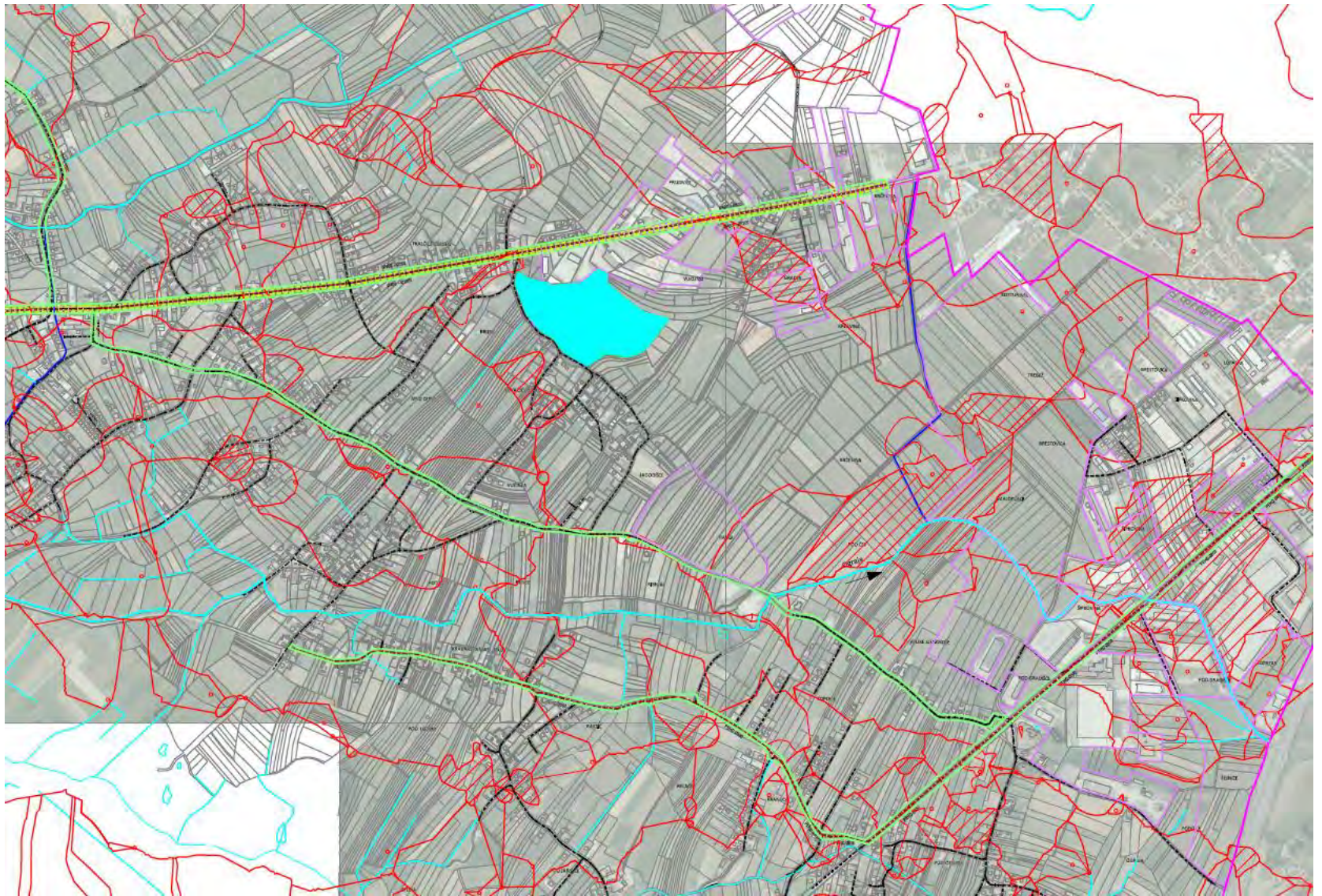

OPĆINA STUPNIK – IDEJNI KONCEPT

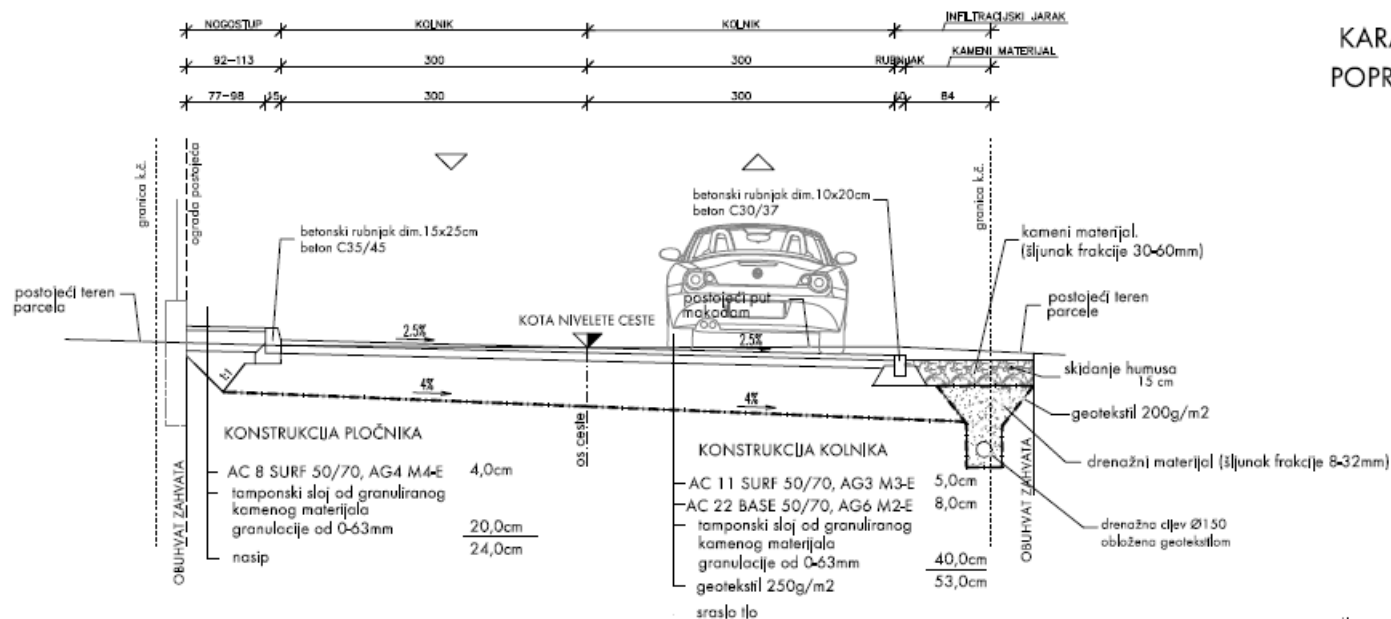

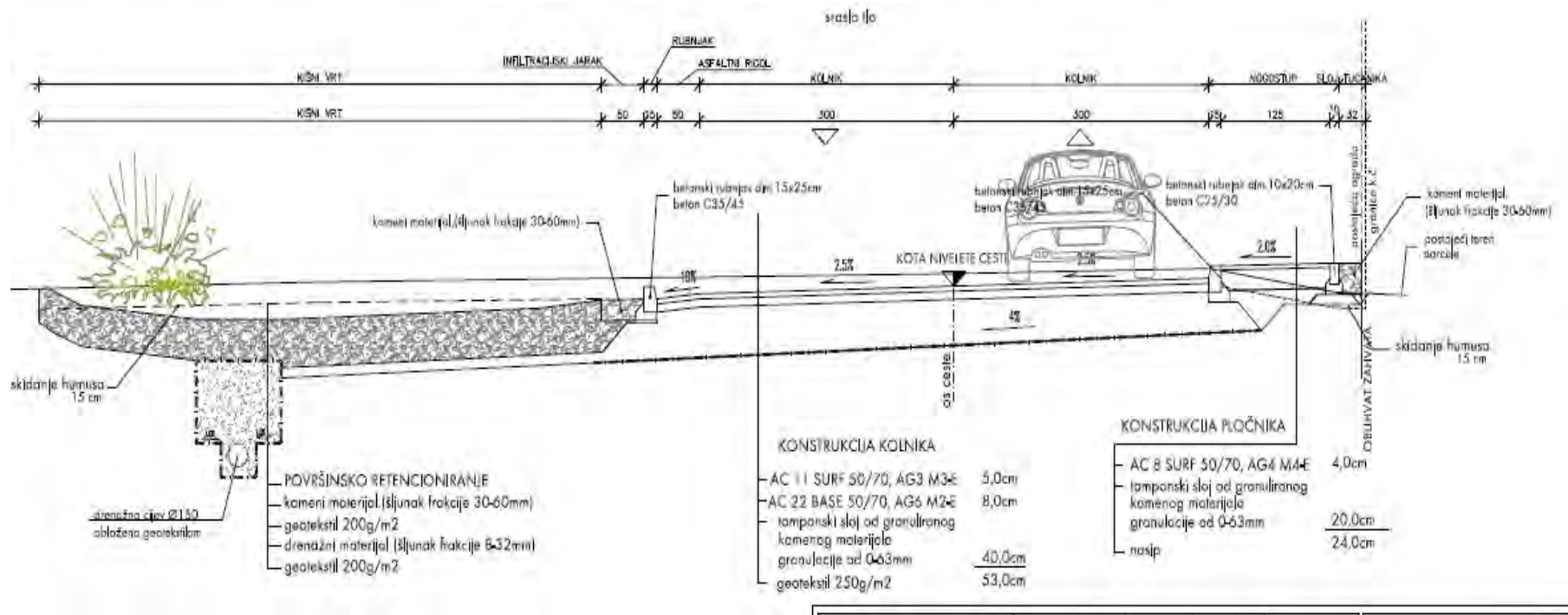

OPĆINA STUPNIK – LEDINSKA ULICA

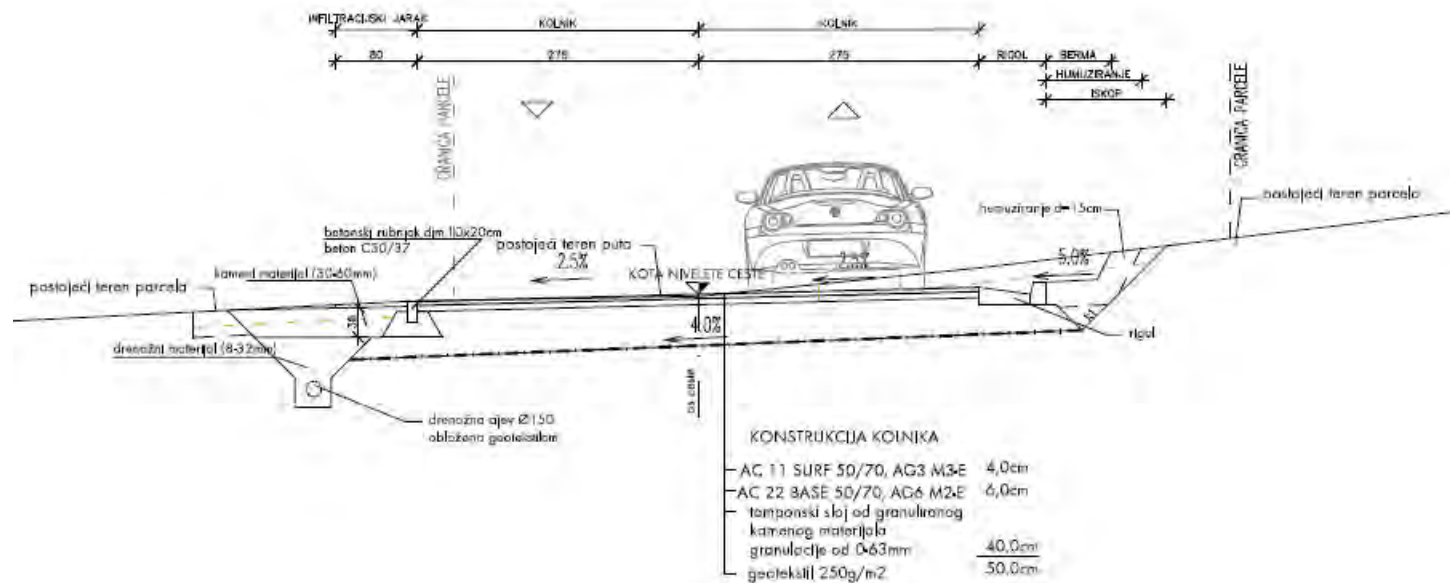
KARAKTERISTIČNI
POPREČNI PROFILI
M 1:50

OPĆINA STUPNIK – LEDINSKA ULICA

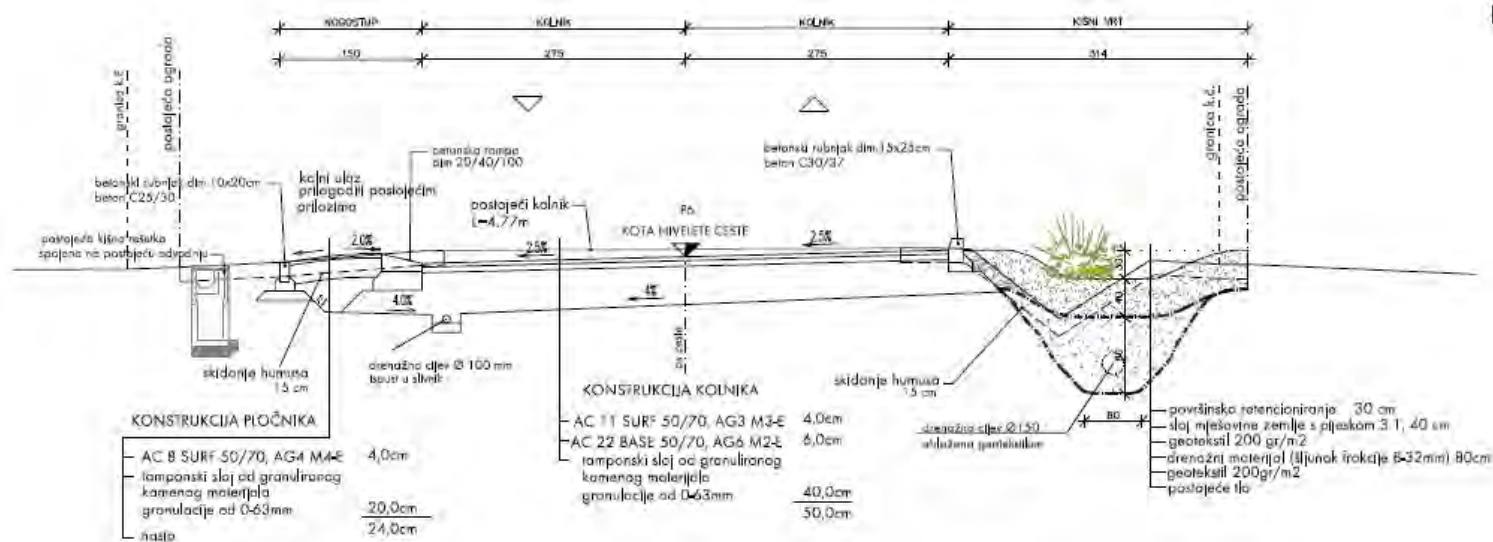
OPĆINA STUPNIK – ULICA KRAČNICA

SESVETE – ULICA VINKA SEDINIČA

KARAKTERISTIČNI
POPREČNI PROFILI
C-P6 i C-P15
M 1:50

GRAD VODICE

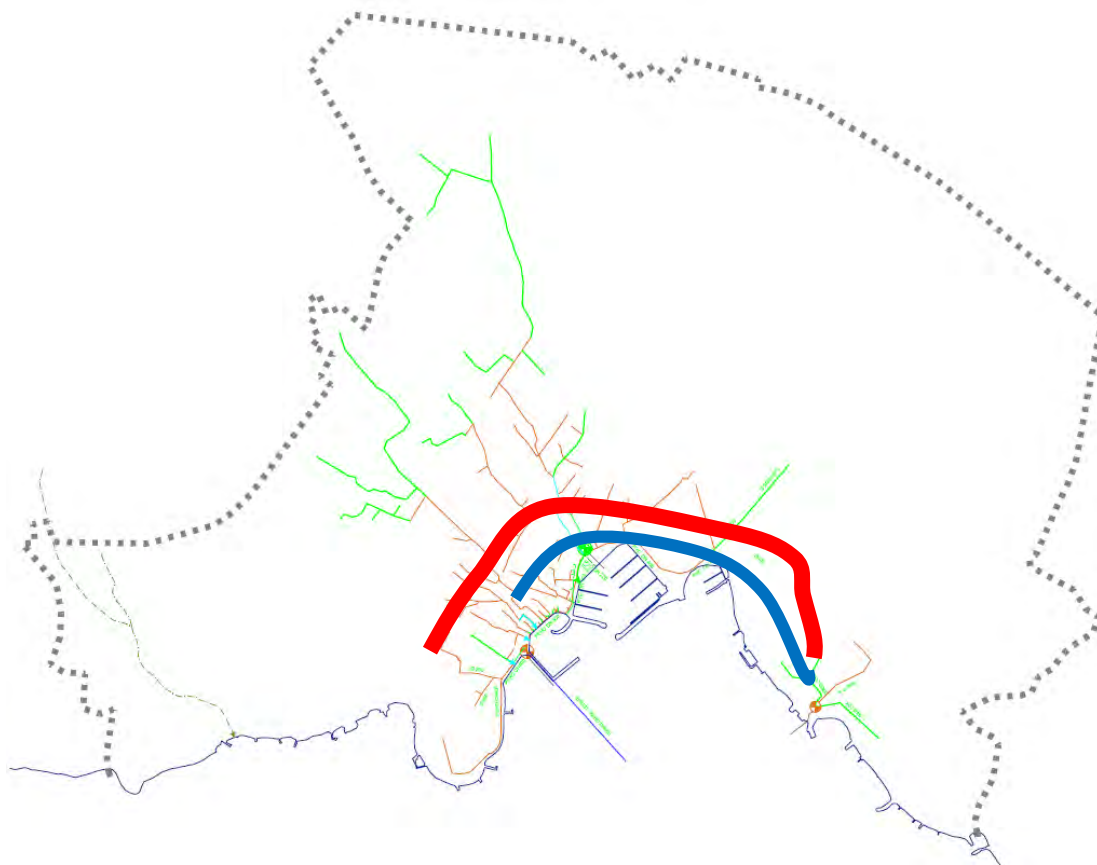
GRAD VODICE

GRAD VODICE

GRAD VODICE – GREEN BLUE ULICE

Ulica prve Primorske čete
Jadranska turistička cesta D8
Ulica Lasan Ante Kabalera

Ulica Ive Ćaće
Ulica Kamila Pamukovića
Ulica Ljudevita Gaja i Ulica Vatroslava Lisinskog

STARUM d.o.o.

A Dobriceva 30, 52100 Pula, HR T +385 52 384 720 F +385 52 544 058
W <http://starum.hr> E starum@starum.hr